

Kokosvezel is een van de oudste veenvervangers, maar ook boomschors, compost, groenafval en houtvezels worden daar al voor ingezet

Veen is dood. Leve de veengebieden

In de meeste potgrond zit een behoorlijk aandeel veen. Veen is plantaardig materiaal dat ontstaat uit de onverteerde resten van mos en grassen. Er kan ook wat houtig materiaal in zitten, maar de moerassige gebieden waar veen ontstaat, zijn niet geschikt voor boomgroei. Bovendien ontstaat veen eigenlijk alleen als er weinig zuurstof in het moeras zit. In veen wordt veel koolstof opgeslagen. Door het ontginnen van veengebieden komt er veel kooldioxide (broeikasgas) vrij. Daarnaast verliezen deze gebieden hun kostbare natuurlijke biodiversiteit. Tot slot houden veengebieden onvoorstelbare hoeveelheden water vast, dat bij het verdwijnen van het veen wegstroomt. Er zijn dus nogal wat bezwaren tegen het gebruik van veen als bijproduct in potgrond.

Veen wordt al generaties lang door kwekers gebruikt als ideaal product voor potgrond. Veen heeft voor de kweker veel voordelen: het is goedkoop, licht en luchtig en het houdt vocht goed vast. In verschillende landen, waaronder Nederland, zoekt de sector samen met de overheid naar mogelijkheden om het gebruik van veen uit te faseren. Er wordt veel ervaring opgedaan door alternatieven voor veen te onderzoeken. Kokosvezel is een van de oudste veenvervangers, maar ook boomschors, compost, groenafval en houtvezels worden daar al voor ingezet. Soms met succes, andere keren valt het resultaat tegen door gebrek aan kennis en ervaring.

En dan begint het gedoe. Er zijn kwekers die vooroplopen in deze ontwikkeling. Zij experimenteren met verschillende mengsels, overleggen met de potgrondleverancier en delen hun kennis met collega's. Dat zijn de voorlopers, de Pioniers met een hoofdletter. Helaas vormen die slechts een kleine groep in de sector. Andere kwekers kijken naar de geboekte resultaten en kopiëren die kennis. Dat is een mooie groep volgers. Dan blijft er nog een groep over die het liefste niets verandert; dat zijn de kwekers voor wie het nooit goed is. Zij willen helemaal niet veranderen; dat vinden ze lastig. Het is best moeilijk, op zijn zachtst gezegd, om met deze kwekers te praten over verandering.

Dit is de groep kwekers die met grote tegenzin verandert en dan nog pas als de overheid het voorschrijft. Er is voor hen altijd wel iets wat verandering tegenhoudt. Er is geen smoes die ik niet gehoord heb. 'Mijn mensen willen dit niet' (wie is er de baas?), 'Mijn oppotmachine kan het niet aan', 'Dan moet ik het watergeven aanpassen'. En zo is er nog wel een dozijn excuses te verzinnen. Het zijn die kwekers die het aan pioniers en onderzoekers overlaten om vooruitgang voor de hele sector te boeken en dan niet eens op die kennis willen meeliften. Helaas is deze groep kwekers het grootst.

Natuurlijk hoort u als lezer van dit stukje niet bij die laatste groep. Maar u kent ze wel toch, die achterblijvers? Zelf wilt u niet bij de groep kwekers horen die de noodzakelijke vooruitgang jarenlang tegenhouden. U wilt niet degene zijn die volhoudt dat hij niet zonder veen in zijn bedrijf kan. In de land- en tuinbouw moeten regels gemaakt worden om de achterblijvers mee te nemen in de modernisering en vooruitgang.

We kunnen gerust nog even wat veen blijven gebruiken; daar zal de aarde niet om huilen. Maar uiteindelijk zal veen een verboden product worden. Ga vanaf nu dus aan het werk met alternatieven zoals houtvezel, kokos, schors en compostvormen. Er zijn talloze bedrijven die daar verstand van hebben en er steeds meer ervaring mee krijgen die ze maar wat graag willen delen.

Veen is dood, zo dood zelfs dat het niet eens wegrot. Daarom moet veen blijven waar het gevormd wordt, want het dode veen biedt leven aan een enorme hoeveelheid biologie. Leve de veengebieden.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!